

Τα πρόσωπα του δράματος

ΔΙΟΝΥΣΟΣ Αθανάσιος Τσακνάκης
ΤΕΙΡΕΣΙΑΣ Αλεξία Πετεινάρα
ΚΑΔΜΟΣ Διονύσιος Λαμπρινίδης
ΠΕΝΘΕΑΣ Κοσμάς Μοσχόπουλος
ΘΕΡΑΠΩΝ Άγγελος Λάγκης
ΑΓΓΕΛΟΣ Α Ίων Ιλίνιουκ
ΑΓΓΕΛΟΣ Β Πέτρος Πρίφτης
ΑΓΑΥΗ Χριστίνα Παππά
ΚΟΡΥΦΑΙΑ Χριστιάννα Σέβα

ΧΟΡΟΣ ΒΑΚΧΩΝ

Χριστίνα Δέφτο, Φεβρωνία Ιμπραχήμ,
Άννα Κακαριάρη, Χρισπίνα Κιάσια,
Μαρία Ντρίνια, Χαρά Πετεινάρα,
Βαρβάρα Σιώμου, Κατερίνα Σταθάκη

ΧΟΡΟΣ ΜΑΙΝΑΔΩΝ

Ρέιτσελ Νουόκε,
Φλώρα Ντρίνια, Ανδριάνα Λογοθέτη

ΜΕΤΑΦΡΑΣΗ

Κ. Χ. Μύρης

ΔΙΔΑΣΚΑΛΙΑ

Αθανάσιος Τσακνάκης

ΧΟΡΟΓΡΑΦΙΑ

Damiano Ottavio Bigi

ΜΟΥΣΙΚΗ

Λάζαρος Παπαδόπουλος

ΤΕΧΝΙΚΗ ΥΠΟΣΤΗΡΙΞΗ

Σπύρος Σεφεριάν

ΒΟΗΘΟΙ – ΦΡΟΝΤΙΣΤΗΡΙΟ

Άγγελος Μηρεσάνι, Ελπίδα Παπαμήτσου

Ευχαριστίες

στον **Διευθυντή**
και τον σύλλογο διδασκόντων
για την αμέριστη στήριξη

στη συνάδελφο **Τίτα Δασκαλάκη**
για τη συμμετοχή στη διδασκαλία του έργου

στη γραφίστρια **Τίνα Σαλμά**
για το Lay out
του Προγράμματος και της αφίσας

στον εικαστικό – μουσικό
Παναγιώτη Γκιουργκίν
για τις πολύτιμες
αισθητικές συμβουλές του

στις φίλες της Ομάδας
Τασία Παπανικολάου
και **Μαίρη Παπαϊωάννου**
που βοήθησαν ουσιαστικά την Ομάδα μας με κάθε τρόπο

στο θέατρο

ΤΡΙΑΝΟΝ

για τη φιλοξενία

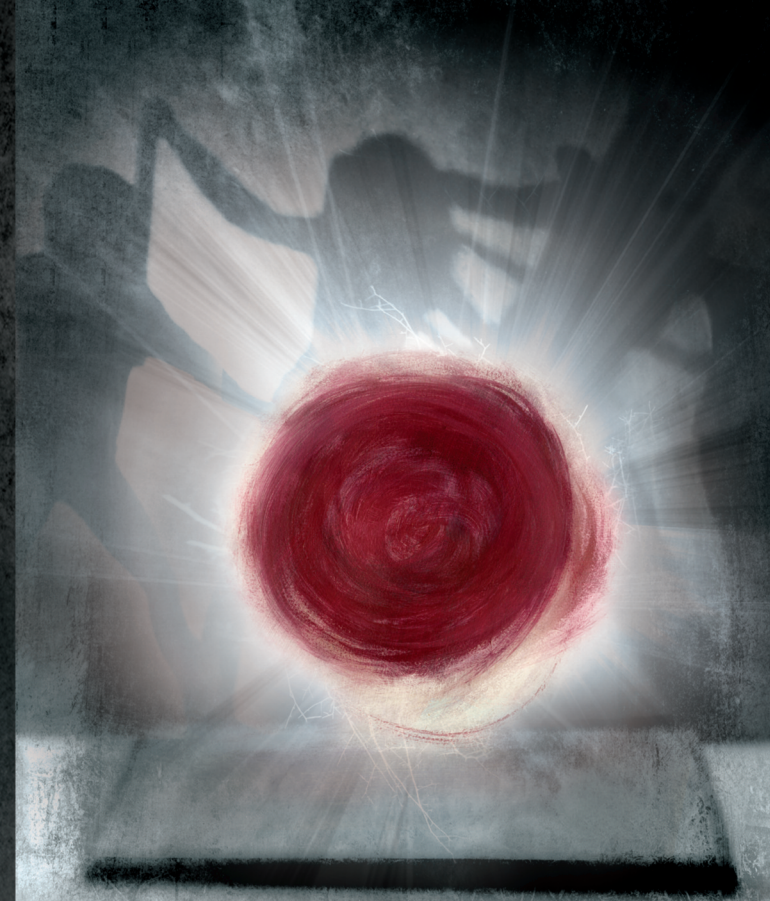
στον για δεύτερη συνεχή χρονιά
χορηγό μας

8ο Γενικό Λύκειο Αθηνών

ΕΥΡΙΠΙΔΗ

Βάκχες

ΑΠΡΙΛΙΟΣ 2014

Ποιος είναι ο Διόνυσος;

Μήπως ένας παρεξηγημένος θεός;

Ήδη οι Ρωμαίοι αλλά και η Αναγέννηση σχημάτισαν την εικόνα ενός θεού μέθυσου, ανισόρροπου, έκλυτου, ενός θεού της κραιπάλης.

Η μέθη όμως και η έκσταση που δίδαξε ο θεός των Ελλήνων, είχε ως στόχο να βγάλει τον άνθρωπο απ' τη ματαιότητα της ατομικότητάς του και να τον οδηγήσει στη θεία ευλογία της συλλογικότητας.

Ας πούμε την ιστορία απ' την αρχή:

Ο Δίας έσμιξε τη θνητή Σεμέλη και γεννήθηκε ο Διόνυσος. Με τη θεία γέννηση ήρθε στον κόσμο μια νέα θρησκεία. Έφερε στον κόσμο το μήνυμα της ομορφιάς της ψυχής, της αρμονίας, της χαράς της ζωής. Νους και συναίσθημα έσμιξαν, η λογική αγκάλιασε το ένστικτο:

Ο πλήρης άνθρωπος έγινε η νέα προσδοκία.

Ο οίνος απάλυνε τον πόνο. Ο άνθρωπος άκουσε τη Φύση. Ντύθηκε τους νόμους του Σύμπαντος κι απομακρύνθηκε έτσι απ' το Φόβο, απετάξατο την Ασκήμια, τον Πόλεμο και την Κακία που φέρνει η ακαμψία της Λογικής αλλά και η παραφορά του ενστίκτου, όταν αυτά δρουν ξέχωρα.

Αιωνίως θητεύω στο Κάλλος, είναι το νέο τραγούδι στα χείλια όσων ακόμα ελπίζουν:

*Τι 'ναι ομορφιά; Γνώση τι θα πεί;
Είναι σκέπη μας το χέρι του θεού
που εχθρών συντρίβει την ισχύ!*

Οι Θηβαίοι, ασεβείς, άμυαλοι, αρνήθηκαν τον νέο θεό και το μήνυμά του. Έκαψαν τη μητέρα του και

εξόρισαν τον ίδιο μακριά. Η Δύση απεμπόλησε το ένστικτο. Έστησε τον κόσμο του ορθολογισμού, το σύστημα. Οι κανόνες, ο περιορισμός, η αφυδάτωση του ανθρώπου είναι εδώ, αιώνες τώρα.

Ο θεός όμως έζησε. Στην Ανατολή. Εκεί μακριά, στον Καύκασο, ανατράφηκε απ' τις Νύμφες κι αναστήθηκε Μέγας. Γυναίκες της Ασίας που τις έθελε ο πόθος του θεού, έγιναν Βάκχες, του παραδόθηκαν τυφλά και τον ακολούθησαν. Εγκατέλειψαν τον ατομικό τους βίο, έγιναν όμιλος που βγήκε στον δρόμο. Πίσω, στη Θήβα που τον πρόδωσε, ο θεός επιστρέφει αλλά όχι για να πάρει εκδίκηση. Ήρθε για να δώσει μια νέα ευκαιρία. Αποκαθιστά την τιμή της μητρός του, τη χαμένη τάξη. Μεγάλος κριτής, θεός σωτηρίας.

Ωστόσο το κακό μόνο βίαια θα ξεριζωθεί, καθώς το αγριόχορτο στον ανθισμένο κήπο. Ο Θεός έρχεται να υποκινήσει τον άνθρωπο να ανταμώσει τον εαυτό του και τον Άλλο, να εγκαταλείψει τη μοναξιά του και να συμπορευτεί, σε μια συλλογικότητα, με όλα τα γνωρίσματα της επανάστασης:

*... το προσδοκώμενο δεν έχει τελεστεί
και το απροσδόκητο είπε ο θεός κι εγίνη ...*

Ο Διόνυσος δίνει λοιπόν τη λύση με πόνο και βαθύ παράπονο, καθώς το αίμα που απαιτείται είναι πολύ. Τα λόγια πίσω απ' τα λόγια του είναι πάντοτε: απελθέτω απ' εμού το Ποτήριον τούτο. Έτσι, αντί «από μηχανής», θεός αμήχανος αυτός, δακρύζει.

Βιβλιογραφία που χρησιμοποιήσαμε

Horst – Dieter Blume,
Εισαγωγή στο Αρχαίο Θέατρο

E. R. Dodds,
Οι Έλληνες και το Παράλογο

E. R. Dodds,
Euripides Bacchae

Marcel Detienne,
Ο Διόνυσος κάτω απ' τ' αστέρια

Oliver Taplin,
Η Αρχαία Ελληνική Τραγωδία σε Σκηνική Παρουσίαση

Jan Kott,
Θεοφαγία

Jacqueline de Romilly,
Η Ελληνική Τραγωδία στο πέρασμα του χρόνου

Albin Lesky,
Ιστορία της Αρχαίας Ελληνικής Λογοτεχνίας

Κωστής Παπαγιώργης,
Περί μέθης

Δανιήλ Ι. Ιακώβ,
Εισαγωγικές σκέψεις για την Αρχαία Τραγωδία
με κύριο άξονα το θέμα της μανίας
(ανακοίνωση στο Τρίτο Διεθνές Ψυχολογικό Συμπόσιο Δελφών, 1992)

Μαρία Ρενιέρη,
Σκηνοθετικές ενδείξεις και σκηνικά προβλήματα
στις Βάκχες του Ευριπίδη
(διπλωματική εργασία Μεταπτυχιακών Σπουδών)

Ευριπίδη, Βάκχες (μτφρ. Παντελή Πρεβελάκη)

Ευριπίδη, Βάκχες
(μτφρ. Κ. Χ. Μύρη, εισαγωγή και σχόλια Αθ. Φραγκούλη)

Ευριπίδη, Βάκχες (μτφρ. και Πρόλογος Γιώργου Χειμωνά)

Προγράμματα παλιότερων παραστάσεων του έργου